

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

**“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

**“КОНЦЕПТИ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА”**

(Одеса, 22-23 травня 20235 року)

Одеса -2025

УДК: 1:403:316.6 (08)

Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства //
Матеріали VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» (Одеса, 22-23 травня 2025 р.) 189 с.

Рецензенти:

Голубович Інна Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

- Збірник матеріалів VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» вміщує матеріали, які досліджують соціокультурні засади трансформацій ціннісної сфери життєдіяльності суспільства; соціокультурні трансформації молодіжного соціуму; соціокультурні трансформації освітнього середовища; культуру бізнесу в умовах соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства; філософію менеджменту соціокультурної діяльності у контекстуальному полі глобальних трансформаційних процесів. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 17 від 26 червня 2025 р.

«Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства»

22-23 травня 2025 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Копусь Ольга Антонівна – перший проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Русланович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісеєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності, завідувач історико-філософського відділення Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

12. Yershova-Babenco I.V. (1992). The Method- ology of the Study of the Psyche as a Synergistic Ob- ject. Monograph. Odessa, ODECOM, 1992. - 124 s.
13. Yershova-Babenco I.V. (1993). The Method- ology of the Study of the Psyche as a Synergistic Ob- ject. Abstract of thesis ... Doctor of Science - "The Phil- osophical Problems of Science and Technology." - K .: Institute of Philosophy of The National Academy of Sciences of Ukraine, 30 p.
14. Yershova-Babenco I.V. (2005). Psy- chosynergy Strategies of Human Activity (Conceptual model) Monograph. - V.: NOVAKNYGA, 368 p.
15. Yershova-Babenco I. (2009). The Place of Psychosynergy in Post-classics. Collective monograph // Postneklassika: Philosophy, Science, Culture. St. Pe- tersburg: World, p. 460-488
16. Yershova-Babenco I. (2012) Post-Non-Cassi- cal Methodology - Psycho- synergetic: the Possibilities of Use in Medicine / Yershova-Babenco I.V., Gorishak S.P., Enin R.V. // Integrative Anthropology. No1, pp. 10-24.
17. Yershova-Babenco I. (2015). Psychosynergy. Monograph. - Kherson: Grin, 468 p.
18. Yershova-Babenco I., Kryvtsova N. V. (2019). The Theoretical Foundations Of Psycho-Syner- getics As The Psychological Principles - Theoretical And Practical Introduction Of The Competence Ap- proach In High Education Of Ukraine // Theory and Practice of Introduction of Competence Approach to Higher Education in Ukraine: Monograph. - Vienna: Premier Publishing, p. 11 - 21

Возний Ігор Петрович – доктор історичних наук, професор кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

СОЦІАЛЬНО-ЦІННІСНІ СМИСЛИ В НОВІТНЬОМУ ЖИВОПИСІ УКРАЇНИ: КОНТЕКСТ ВІЙНИ(НА ПРИКЛАДІ МУРАЛІВ

Повномасштабне вторгнення Росії кардинально змінило життя українців, а тих, хто до війни був у вразливому становищі, війна зробила ще більш вразливими. Художники завжди відчують зміни гостріше за інших, і можуть сформулювати сенси там, де інші тільки починають підбирати слова. Саме в ці часи найбільшої кризи для країни мистецтво та культура необхідні для рефлексії над умовами життя під час війни, наповненого насильством і болем. Українські художники своєю творчістю стали піднімати патріотичний дух народу надихаючи його на перемоги над орками.

Українські митці різних напрямків і течій надзвичайно боляче відгукнулися на війну і те, що коять на українській святій землі орки. Якщо до

теперішнього часу героїчна та епічна тематика творів була неактуальною, вважалася архаїчною, то сьогодні, коли світ опинився на краю прірви третьої світової війни та ядерної катастрофи, а Україна на межі своїх сил протистоїть навалі лютої орди, героїчна тематика, національний код звучить з новою потужною силою [1, с. 129].

Наша відповідь на російську агресію на культурному фронті – мурали. Озброївшись фарбами художники-муралісти висловлюють своє ставлення до війни, яку веде Росія проти України. Деякі створюють мурали, а поруч розміщують QR-код для допомоги українській армії або біженцям.

Так, рівненський художник Костянтин Качановський з початку повномасштабного вторгнення московитів в Україну малює патріотичні стінописи у місті. Певну впізнаваність митець здобув після того, як у квітні 2022 року намалював стінопис «Красавица терпіти не буде», де зображена дівчина з кулеметом на плечі, яка символізує Україну. Цей мурал – відповідь президенту РФ, на слова: «Нравітся, не нравітся – терпі, моя красавица». Качановський на цьому не зупинився і вже в травні народився новий мурал «Сміливий народ сміливої країни». Це патріотичний малюнок про всіх українців, які кожен по-своєму роблять внесок у спільну перемогу. [4]. Згодом Костянтин Качановський долучився до «культурного десанту» і створює патріотичні мурали у деокупованих містах Костополі, Балаклії Куп'янську, Шевченковому, Херсоні.

Команда благодійного фонду «Для моєї України» виступила з ідеєю створити мурал, присвячений легендарному Привиду Києва. Реалізувати її взявся мураліст Андрій Ковтун зі своєю творчою групою. Для муралу використали фото одного з пілотів 40-ої бригади тактичної авіації Повітряних сил України

5 квітня 2022 року Олександр Корбан, художник-мураліст, який 2014 року змушений був переїхати з Донецька до Києва, створив на Оболоні мурал, на якому зображені руки, що зшивають український прапор. За його словами, лише завдяки зусиллям українців ворог не зміг роздерти Україну [3].

Упродовж травня і червня у Полтаві, Запоріжжі, Рівному і Києві з'явилися мурали із чернігівським псом-винюхувачем вибухівки, символом незламності України у російсько-українській війні.

По вулиці Нижній Вал на Подолі учасник екс-дуету «Інтересні Казки» Володимир Манжос (WaOne) намалював мурал, під назвою «Час змін», присвячений перемозі українців над ворогами. В основі сюжету – сцена, де український козак перемагає загарбника ведмедя що символізує російські імперські амбіції. Цей малюнок започаткував культурний проєкт «Ukraine The Best», в рамках якого українські муралісти мали розписати будинки європейський міст у 22 країнах [2].

Взагалі столиця Київ лідирує за кількістю муралів на патріотичні теми. Згодом захоплення муралами поширилося практично на всю територію України. Патріотичні картини з'явилися в Полтаві («Вірний завжди»), Рівненщині («Захисник України»), Запоріжжі («Рускій воєнний корабель ...»), Хмельницькому («Україна переможе»), Ужгороді («Пташка з колосками») і ін.

З початком повномасштабної війни українців підтримали й художники з інших країн світу. У травні 2022 року паризький вуличний художник C215 (Крістіан Гюемі) розписав зруйновані будівлі в Бучі, Гостомелі, а також у Києві на проспекті Валерія Лобановського і на терасі посольства Франції («Свобода, яка веде народ»). Образ Свободи створений Делакруа став культовим і зайняв чільне місце у французькій та інших культурах. Кілька робіт Крістіана Гюемі у Києві дають поштовх для переосмислення всього, що відбувається у ці дні. Стійкість – уособлена в портретах простих людей, які виявляють мужність і силу на противагу смертельній зброї росіян. Декілька робіт художник залишив по собі у Гостомелі та Бучі. Це відзнака людяності, яка зрозуміла незалежно від країни проживання [4]. Є його стінопис і в Краматорську, на якому художник зобразив прощання прикордонника з коханою як послання любові та надії, адресоване усім закоханим, розлученим війною, натхненне французькою піснею з іншої епохи, іншої війни: «Я буду чекати, я буду чекати день і ніч, я завжди чекатиму твого повернення...».

У листопаді 2022 року Україну імовірно відвідав анонімний англійський андеграундний художник Бенксі. Митець вже багато років творить під псевдонімом, і ніхто не знає його справжнього імені та вигляду. Він малює свої твори в багатьох містах світу і відомий своїми містифікаціями. Митець підтвердив автентичність своїх творів у Києві, Бородянці, Гостомелі, Горенці та Ірпені, які найбільше постраждали від російських бомбардувань на початку російського вторгнення в Україну.

Героїчне протистояння українців московітській агресії сколихнув світову спільноту. На знак підтримки стікаючої кров'ю України, у світових столицях та містах на стінах будинків появилися мурали в стилі стріт-арту. На них зображені жахливі будні безжальної війни та віри в обов'язкову перемогу світла над тьмою. Цим самим світові митці постулюють всім, що це не лише війна українців, а глобальна проблема яку потрібно вирішувати всім гуртом. Стінописи прикрашають будівлі У Берліні («Відсутній»), Парижі («Свобода, що веде народ», «Україна в дії»), Ліоні, Празі, Вільнюсі, Гданську, Познані і ін.

До протистояння Московії та її жорстокій війні проти незалежного миролюбного українського народу долучилися й інші відомі в світі художники-муралісти – Азіз Аль-Асмар (Сирія), Ніjack, Джуліано Тріндаде та Корі Метті (Лос-Анджелес, США), TVBOY (Барселона, Іспанія), Станіслав Біловський (Бухарест Румунія), Harry Greb (Рим, Італія), John D'oh (Клівдон, Великобританія), itsmahyar (Канада), Ciarán Dunlevy з Ірландії, WOSKerski

(Лондон, Великобританія), MyDogSighs (Кардіффі, столиця Уельсу), GoodHombre (Санта-Моніка, США), Bandit (Лос-Анджелес, США).

Отже, як видно образотворче мистецтво – це один із видів духовної зброї. Зброї для психологічного захисту. Своєю творчістю мистці не лише знайомлять світ із здобутками сучасного українського мистецтва, а й в умовах кровопролитної агресії Росії проти України привертають увагу світової спільноти до нашої країни та її проблем, чим наближають нашу перемогу над зловісним ворогом.

Список використаних джерел

1. Карпенко О.В. Аналіз основних тенденцій сучасного українського живопису воєнного часу та мистецькі паралелі. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал*. 2022. № 2. С. 127–134.
2. Катаєва М. На Подолі відкрили мурал, присвячений перемозі України. *Вечірній Київ*. Режим доступу: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/73113/> [Дата звернення 23.04.2025].
3. Конопльова М. Захисники не дадуть розірвати Україну: У Києві з'явився мурал на честь нашої армії. *ШОТАМ*. Режим доступу: <https://shotam.info/zakhysnyky-ne-dadut-rozirvaty-ukrainu-u-kyievi-z-iavyvsia-mural-na-chest-nashoi-armii/> [Дата звертання 25.04.2025].
4. Савченко К. Від розпису храмів до муралів. Який шлях пройшов художник Костянтин Качановський з Рівного. Режим доступу: <https://suspilne.media/261957-vid-rozpisu-hramiv-do-muraliv-akij-slah-projsov-hudoznik-kostantin-kacanovskij-z-rivnogo/> [дата звернення 23.04.2025].
5. Скотнікова О. Легендарний вуличний художник з Франції С215 створив мурали у столиці та під Києвом. *Вечірній Київ*. Режим доступу: <https://web.archive.org/web/20230110081818/https://vechirniy.kyiv.ua/news/77015/> [дата звернення 26.04.2025].
6. Скотнікова О. Легендарний вуличний художник з Франції С215 створив мурали у столиці та під Києвом. *Вечірній Київ*. Режим доступу: <https://web.archive.org/web/20230110081818/https://vechirniy.kyiv.ua/news/77015/> [дата звернення 26.04.2025].

ЗМІСТ

Програма конференції	4-18
Пленарне засідання	
Ільїн Володимир Васильович	19
ДИГІТАЛІЗАЦІЯ ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН І ПЕРСПЕКТИВИ В НІЙ ЛЮДИНИ:PRO I CONTRA	
David Schwartz	22
ETHICS OF A LIVING PERSON IN THORSTEIN VEBLEN PHILOSOPHY: THE TRANSFORMATION OF MODERN SOCIETY	
Yershova-Babenko Irina Viktorivna,	25
CONCEPT AND HYPERTHEORY «BRAIN-PSYCHE-MIND/CONSCIOUSNESS» - IS POST-NON-CLASSICAL GENERAL SOLUTION OF THE PROBLEM AND THE METHODOLOGY OF THE STUDY PHENOMENA OF PSYCHOMETRY	
Возний Ігор Петрович	33
СОЦІАЛЬНО-ЦІННІСНІ СМИСЛИ В НОВІТНЬОМУ ЖИВОПИСІ УКРАЇНИ: КОНТЕКСТ ВІЙНИ(НА ПРИКЛАДІ МУРАЛІВ	
Висоцька Ольга Євгенівна	37
ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ	
Єременко Олександр Михайлович	40
ФУНДАМЕНТАЛЬНІ СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНІ ПІДСТАВИ СУЧАСНОЇ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ КРИЗИ, В ОСОБЛИВОСТІ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	
Борінштейн Євген Руславович	45
СОЦІОКУЛЬТУРНА ТРАНСФОРМАЦІЯ МОРАЛЬНИХ УНІВЕРСАЛІЙ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
Іванова Оксана Станіславівна	48
СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТВОРЧОСТІ ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
Ільїна Антоніна Анатоліївна	50
ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ДИГІТАЛІЗАЦІЇ ТА ЇЇ АМБІВАЛЕНТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ	
Секція 1. Соціокультурні засади трансформацій ціннісної сфери життєдіяльності суспільства	
Stovpets Vasyl, Stovpets Oleksandr,	54
RESPECT FOR HUMAN RIGHTS AS A PREREQUISITE FOR UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION	